

DOBROBITI SURADNJE S UŽOM I ŠIROM DRUŠTVENOM ZAJEDNICOM

Anamarija BEZINA

Dječji vrtić Trogir, Trogir
meriana81@gmail.com

UDK: 373.2.035

Jasminka GALL BORJAN

Dječji vrtić Trogir, Trogir
jgallborjan@gmail.com

Sažetak

Suradnja s užom i širom zajednicom iznimno je važna za kvalitetu rada predškolske ustanove jer podrazumijeva njezine interakcije sa svojom okolinom. Većina današnje djece odrasta istodobno u obitelji i u odgojno-obrazovnim ustanovama, što upućuje na suradnju kao prijeko potrebnu sastavnicu za unapređenje kvalitete rada. Suradnja na relaciji roditelj – odgojitelj osnažuje odgojitelja u njegovu radu i osnažuje roditelja u njegovoj ulozi. Njihova zajednička obaveza je preuzimanje odgovornosti za odgoj i obrazovanje djeteta te pružanje potpore tijekom njegova odrastanja. Osim navedene suradnje, od iznimne je važnosti i suradnja s lokalnom zajednicom u okviru koje se također odvija proces učenja, a ona predstavlja brojne benefite za razvoj djeteta. U odgojno-obrazovnoj ustanovi ozračje bi trebalo biti poticajno za samostalno učenje svih sudionika, ali i za zajedničko promišljanje koje stvara suradničku kulturu, a ona je nužna za rast i razvoj vrtića kao dječje kuće. U svrhu pružanja podrške cjelovitom razvoju djeteta, omogućene su i interakcije s užom i širom društvenom zajednicom, koje se odnose na nova prostorno-materijalna okruženja i socijalnu sredinu u kojima dijete iskustveno uči. Prethodno navedeno prikazano je kroz projektni oblik rada („Siguran vrtić“ – izvanredne situacije), a kao sustav podrške pri provedbi, korištena je edukacijska platforma Hrvatskog Crvenog križa (HCK-a). Projekt se realizirao na više razina. Na razini ustanove (roditeljski sastanci, radionice i posjeti roditelja skupini – vatrogasca i medicinske sestre, te djelatnika HCK-a) i na razini posjeta raznim institucijama lokalne zajednice (Vatrogasnoj postrojbi Grada Trogira, Gradskom društvu Crvenog križa Trogir, Muzeju i Gradskoj knjižnici). Ovim načinom rada svi su sudionici postali sukonstruktori našeg projekta.

KLJUČNE RIJEČI: *suradnja, uža zajednica, šira zajednica, prostorno okruženje, projektni rad*

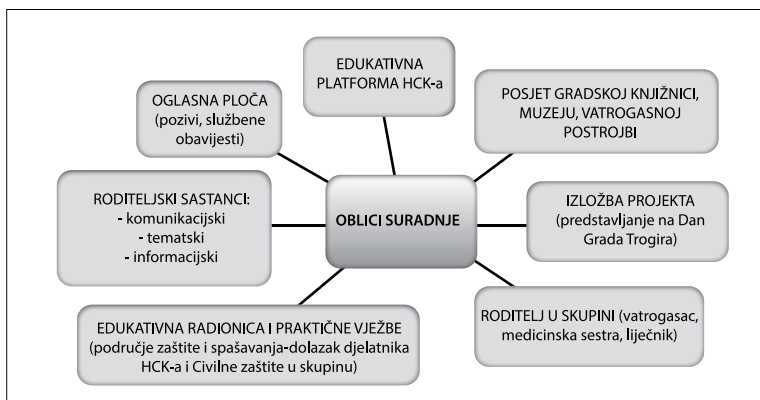
Uvod

„Područje suradnje s užom i širom zajednicom vrlo je važno za kvalitetu rada ustanove za rani odgoj jer obuhvaća različite interakcije ustanove sa svojom okolinom, što pridonosi kvaliteti rada.“ (Slunjski, Ljubetić, Pribela Hodap, Malnar, Kljenak, Zagrajski Malek, Horvatić, i Antulić, 2012: 79). Navedenu suradnju možemo promatrati kao kontinuirani proces u kojem odgojitelj i ustanova zajedno rastu i razvijaju se, te stoga postaju prepoznatljivi u svojoj društvenoj zajednici. Ljubetić (2007) piše o potrebi unapređivanja odgojno-obrazovne prakse i stvaranja okruženja koje će omogućiti transformaciju ustanove u organizaciju koja uči. Slunjski i sur. (2012: 76) navode: „Ustanova za rani odgoj kao *otvoreni sustav* u najširem smislu znači *otvorenost* profesionalaca koji u njoj djeluju za nova znanja i za unapređenje odgojno-obrazovne prakse.“ Prethodno navedena ustanova pruža mogućnost za kvalitetnija iskustva naspram ustanove zatvorene za interakcije s okruženjem. Roditelji, kao primarni odgojitelji svojeg djeteta, ravnopravni su sudionici odgojno-obrazovnog procesa te ih je kao takve potrebno uključiti u odgojno-obrazovni proces što podrazumijeva kvalitetnu i recipročnu komunikaciju.

Dijete kao sukonstruktor vlastitog okruženja

Suvremeni pristupi usmjereni na dijete, promatraju ga kao aktivnog sudionika koji kroz ulogu sukreatora provodi promjene u svojem okruženju. Jilk (2005) ističe kako u novije vrijeme dijete napušta pasivnu i preuzima aktivnu ulogu u procesu iskustvenog učenja te postaje *kreator svojeg okruženja*.

PRIMJER IZ PRAKSE – PROJEKT „NAŠ VRTIĆ JE SIGURAN“

SLIKA 1. Prikaz provedenih oblika suradnje tijekom projekta

Izvori i poticaji

Naš projekt proizašao je iz razgovora s djecom o temi *strah*. Dječak P. P. (6) rekao je kako se on najviše boji potresa. Ispričao nam je kako je njegova baka iz Zagreba došla živjeti kod njih jer je njezina kuća u potresu 2020. godine pretrpjela određena oštećenja te kao takva nije bila pogodna za stanovanje. Uočavamo kako djeca imaju potrebu doznati što je potres i zašto nastaje. U dogovoru s njima odlučujemo proširiti svoja znanja te doznati nešto više o potresu.

Cilj projekta

Proširiti postojeća i steći nova znanja o potresu, poplavi, požaru, sigurnosti i samozaštiti te razvijati odgovornost i empatiju.

Ostvareni ishodi

Djeca:

- usvojila su pravila o samozaštiti i sigurnosti za vrijeme i nakon potresa/požara u zatvorenom/otvorenom prostoru
- mogu objasniti obitelji i široj zajednici kako se zaštititi za vrijeme i nakon potresa i požara
- prepoznaju fenomen potresa kao prirodne pojave i objašnjavaju što ga uzrokuje, te kako nastaju požari
- na dogovoreni znak za potres samostalno pronalaze zaklon u zatvorenom prostoru
- znaju evakuacijski put i sigurno mjesto za okupljanje na otvorenom nakon potresa
- razumiju važnost međusobne pomoći i brige za druge (empatija)
- potaknuta iskustvima novih prostora organizirala su nove centre uz pomoć odgojitelja.

Odgojitelji:

- uočili su pozitivne promjene u ponašanju tijekom dječje igre zahvaljujući prenamjeni prostora sobe dnevnog boravka
- ostvarili su kvalitetnu suradnju s roditeljima, lokalnim društvom HCK-a, Civilnom zaštitom, Vatrogasnom postrojbom
- dobili su nove smjernice i ideje inicirane od djece za proširenje i nastavak projekta s naglaskom na prostorno-materijalno okruženje (organizacija novih centara aktivnosti u okviru navedenog projekta).

Roditelji:

- participirajući u projektu, stekli su nova znanja o načinima postupanja u izvanrednim situacijama
- osvijestili su važnost svoje uloge u stvaranju poticajnog materijalnog okruženja (doniranje različitih materijala) i svojeg utjecaja na iskustveno učenje svojeg djeteta
- imali su kontinuirani uvid u tijek i razvoj projekta.

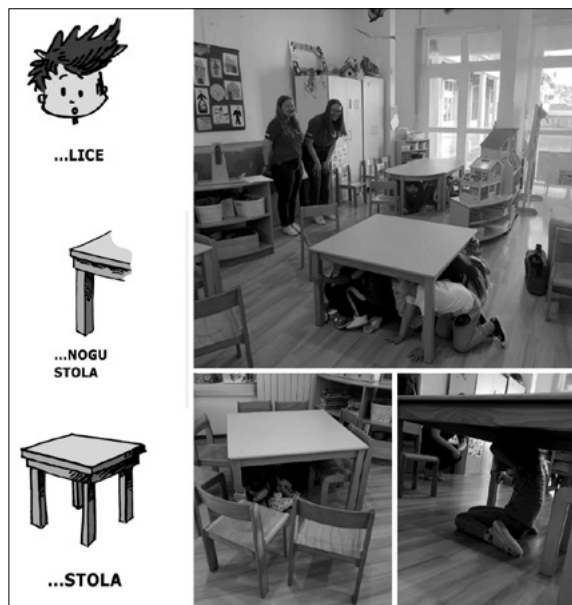
Ostali sudionici:

- predstavljanjem projekta na Odgojiteljskom vijeću, motivirane su kolegice drugih dviju odgojno-obrazovnih skupina za suradnju s HCK-em
- ostvarena je kvalitetna suradnja (i umrežavanje) s društvima i udrugama iz šire društvene zajednice.

Napomena: priložene fotografije korištene su uz privolu roditelja.

Tijek projekta

Prijava na platformu HCK-a i provedba raznovrsnih aktivnosti.

SLIKA 2. Praktična vježba „Sigurno mjesto u zatvorenom prostoru“

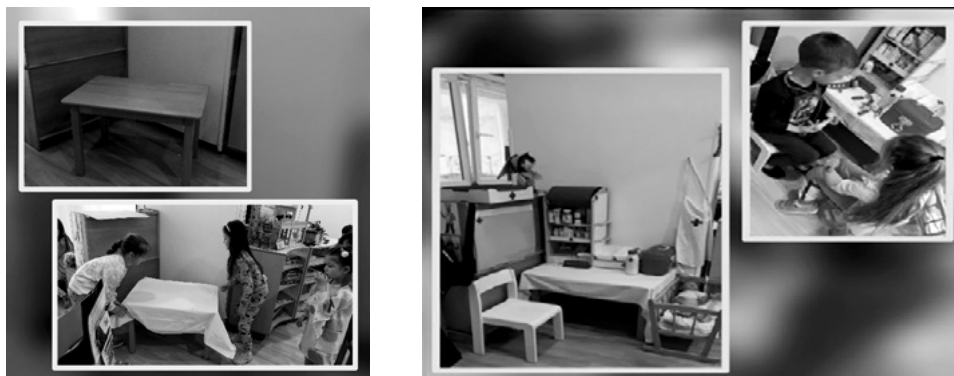
SLIKA 3 i 4. Praktična vježba „Sigurno mjesto na otvorenom prostoru“

SLIKA 5 i 6. Edukativna radionica Gradskog društva Crvenog križa Trogir – Prva pomoć

SLIKA 7. Posjet roditelja liječnika

SLIKA 8 19. Organizacija novog centra za Hitnu službu

SLIKA 10. Izrada oznake Hitne službe

SLIKA 11. Prenamjena vrtna kućice u ordinaciju „Ribola“

SLIKA 12. Posjet vatrogasaca dječjem vrtiću

SLIKA 13 i 14. Posjet Vatrogasnoj postrojbi grada Trogira

SLIKA 15. Organizacija pozivnog centra 193

Tijekom igre...

Petar (7): *Meni nešto nije jasno, kako bi vatrogasci trebali doć do mista nesriće kad prime poziv?*

Lucija (6): *Pa valjda si vidija da imaju aute!*

Petar (7): *A di su nama auti?*

Lucija (6): *Teto ja njega ništa ne razumijem šta on mene pita.*

Odgojiteljica: *Mislim da ti želi reći kako mi nemamo vatrogasne aute.*

Petar (7): *E, baš to! Moramo napraviti aute.*

SLIKA 21. *Kutić humanosti*

Zaključak

U suradnji s djecom mijenjali smo materijalno okruženje te smo stvorili uvjete za samostalno istraživanje, donošenje zaključaka i time poticali interakciju s prostorom, materijalima i drugom djecom. Na taj način uključili smo djecu u kreiranje prostornog okruženja koja su nam pomogla u postizanju više razine funkcionalnosti prostora što ih čini sukonstruktorima i sudizajnerima prostora, prema Malašić (2012). Interesi i znatiželja djece, potaknuli su nas na nastavak projekta u okviru suradnje s Civilnom zaštitom te institucijom Hrvatske vode.

LITERATURA

- JILK, A. B. (2005). Place making and change in learning environments. U: Dudek, M. *Children's spaces*. (30–43). Oxford: Architectural Press.
- LJUBETIĆ, M. (2007). *(Samo)vrednovanje u sustavu ranog odgoja i obrazovanja*. Pedagogijska istraživanja, (pristupljeno 7. veljače 2023.) <https://hrcak.srce.hr/clanak/174903>
- MALAŠIĆ, A. (2012). *Dijete, odgojitelj, arhitekt-partnersko sukonstruiranje prostorno-materijalnoga okruženja dječjega vrtića*. Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja, (pristupljeno 8. veljače 2023.) <https://hrcak.srce.hr/152316>
- SLUNJSKI, E., LJUBETIĆ, M., PRIBELA HODAP, S., MALNAR, A., KLJENAK, T., ZAGRAJSKI MALEK, S., HORVATIĆ, S. i ANTULIĆ, S. (2012). *Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja*. Zagreb: NCVVO

BENEFITS OF COOPERATION WITH THE LOCAL AND WIDER SOCIAL COMMUNITY

Abstract

Cooperation with the local and wider community is extremely important for the quality of work in preschool institutions, as it involves active interaction with their environment. Most of today's children grow up simultaneously in the family and in educational institutions, which points to cooperation as a much-needed component for improving the quality of work. Cooperation in the parent-educator relationship strengthens the educator in their work and strengthens the parent in their role. Their shared responsibility is to ensure the child's upbringing and education while providing consistent support throughout their development. In addition to the aforementioned cooperation, cooperation with the local community is equally important, as it also represents the framework in which the learning process takes place, yielding numerous benefits for the child's development. In an educational institution, the atmosphere should be stimulating for the independent learning of all participants, but also for joint reflection that creates a collaborative culture, which is necessary for the growth and development of the kindergarten as a children's home. In order to provide support for the complete development of the child, interactions with the immediate and wider social community are also encouraged. They refer to new spatial, material, and social environments, in which the child learns experientially. This was demonstrated through the project "*Safe Kindergarten*" – *emergency situations*, which used the Croatian Red Cross (HCK) educational platform as a support system during implementation. The project was realised on several levels: at the institutional level, in the form of parent meetings, workshops and visits by parents to the group (firefighters and nurses) and Croatian Red Cross employees; and at the community level through visits to institutions of the local community such as the Trogir Fire Department, the City Society of the Red Cross of Trogir, the Museum and the City Library. Through this form of project-based learning, all participants became co-constructors of our project. The children's interests and curiosity encouraged us to continue the project within the framework of cooperation with the Civil Protection Service (education) and Croatian Waters institution (workshops and presentations).

KEYWORDS: *cooperation, narrow community, wider community, spatial environment, project work*